

**Tentamen i Elektromagnetisk fältteori för F2.
EEF031 2007-12-18 kl. 14.00-18.00**

Tillåtna hjälpmedel: BETA, Physics Handbook, Formelsamling i Elektromagnetisk fältteori, Valfri kalkylator men inga egna anteckningar utöver egna formler på sista bladet i formelsamlingen i Elektromagnetisk fältteori

Förfrågningar: Markus Johansson 031-772 5052

Lösningar: anslås på kursens hemsida

Resultatet: anslås på kursens hemsida

Granskning: Sker på plats och tid enligt resultatlistan

Kom ihåg: Poängavdrag görs för otydliga figurer, utelämnade referensriktningar, dimensionsfel och utelämnade motiveringar.

OBS!

Svaren på förståelsedelen skall ges på tesen som skall lämnas in.

Förståelsefrågorna besvaras genom att markera en av rutorna efter varje påstående till höger. En och endast en ruta på varje rad skall markeras.

De tre svarsalternativen (från vänster till höger är) Ja, Vet ej (?) och Nej. Riktigt svar ger +0.2 poäng oriktigt svar ger -0.2 p. Vet ej är neutralt och ger noll poäng.

Förståelseuppgifterna ger maximalt 1 poäng och lägst -1 poäng och man kan därför få 1 poäng även med ett vet ej svar.

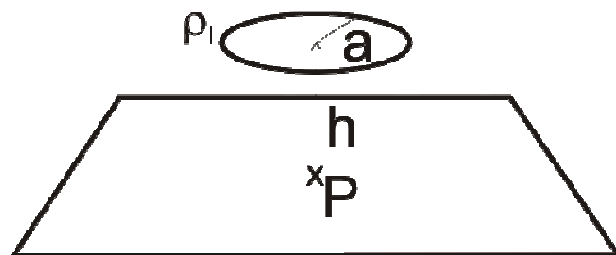
Personligt ID nummer:.....

Kom håg att bland den dolda personliga informationen ange den mailadress som används för de webb baserade inlämningsuppgifterna.

1 (Elektrostatik)

Problemlösningssdel (8 poäng)

a) En tunn cirkulär ring med radie a är uppladdad med konstant linjeladdningstäthet ρ_l . Ringen ligger horisontellt orienterad på höjden h ovanför ett jordat plan, $z = 0$. Bestäm ytladdningstätheten $\rho_s(P)$ på jordplanet rakt under mittpunkten på ringen i punkten P .

Förståelsedel (4 poäng)

b) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?

	ja	?	nej
Den grundläggande fysiken i uppgift 1a beskrivs av ett och endast ett av Maxwells postulat.	☐	☐	☐
Den grundläggande fysiken i uppgift 1a beskrivs av två och endast två av Maxwells postulat.	☐	☐	☐
Den grundläggande fysiken i uppgift 1a beskrivs av Gauss lag och på att E-fältet är rotationsfritt.	☐	☐	☐
Den grundläggande fysiken i uppgift 1a beskrivs av Amperes lag och på att B-fältet är källfritt.	☐	☐	☐
Den grundläggande fysiken i uppgift 1a beskrivs av att källan till D-fältet är den fria laddningstätheten och på att E-fältet är konservativt.	☐	☐	☐
Den grundläggande fysiken i uppgift 1a beskrivs av att rotationen av H-fältet är den fria strömtätheten och på att B-fältet är divergensfritt.	☐	☐	☐

c) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?

	ja	?	nej
Speglingsmetoden kan användas för att lösa Poissons ekvation.	☐	☐	☐
Lösningen till Poissons ekvation är unik om randvillkoren uppfylls.	☐	☐	☐
Speglingsmetoden kan användas för att lösa Poissons ekvation i godtycklig geometri.	☐	☐	☐
Speglingsmetoden kan användas vid spegling i cylindrar.	☐	☐	☐
Man kan använda spegling i ett hörn av två jordade halvplan.	☐	☐	☐
Poissons ekvation är ett specialfall av Laplaces ekvation.	☐	☐	☐

d) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?

	ja	?	nej
Eftersom divergensen av det elektriska fältet är skilt från noll kan en potential definieras.	☐	☐	☐
Den elektriska potentialen kan definieras som $E = -\nabla V$.	☐	☐	☐
Den elektriska potentialen kan definieras som $E = \nabla V$	☐	☐	☐
En perfekt ledare har alltid samma potential i hela sin volym.	☐	☐	☐
Randvillkoret för E-fältets tangentialkomponent härleds utifrån divergensen av E-fältet.	☐	☐	☐
Randvillkoret för E-fältets normalkomponent härleds utifrån att E-fältet är konservativt.	☐	☐	☐

f) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?

	ja	?	nej
Enheten för det elektriska fältet är V/m^3 .	☐	☐	☐
Sambandet $D = \epsilon E$ mellan E- och D-fältet kan härledas utifrån postulaten för elektrostatiken.	☐	☐	☐
Polarisationsfältet P är fältet från de bundna laddningarna i ett dielektriskt material.	☐	☐	☐
Dielektriska materialegenskaper modelleras med hjälp av elektriska dipoler.	☐	☐	☐
Antagande om approximativ strömfördelning ger en för hög resistans.	☐	☐	☐
Antagande om approximativ potentialfördelning ger en för låg resistans.	☐	☐	☐

2 (Magnetostatik)

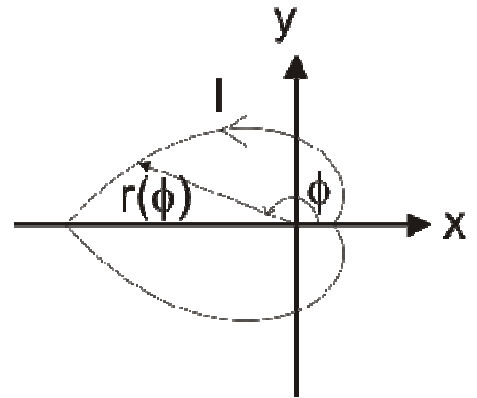
Problemlösningssedel (8 poäng)

a) En ledningstråd har formen av en plan, hjärtformad slinga, se figur. I tråden går en likström I . Slingan kan parametreras som

$$\begin{cases} x(\phi) = r(\phi) \cos(\phi) \\ y(\phi) = r(\phi) \sin(\phi) \text{ med } r(\phi) = ae^{b|\phi|} \text{ där } a \text{ och } b \text{ är positiva} \\ z(\phi) = 0 \end{cases}$$

konstanter och $-\pi \leq \phi < \pi$.

Bestäm det magnetiska fältet i origo $\mathbf{B}(0,0,0)$.

Förståelsedel (4 poäng)

b) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?

	ja	?	nej
Den grundläggande fysiken i uppgift 2a beskrivs av ett och endast ett av Maxwells postulat.	☐	☐	☐
Den grundläggande fysiken i uppgift 2a beskrivs av två och endast två av Maxwells postulat.	☐	☐	☐
Den grundläggande fysiken i uppgift 2a beskrivs av Gauss lag och på att E-fältet är rotationsfritt.	☐	☐	☐
Den grundläggande fysiken i uppgift 2a beskrivs av Amperes lag och på att B-fältet är källfritt.	☐	☐	☐
Den grundläggande fysiken i uppgift 2a beskrivs av att källan till D-fältet är den fria laddningstätheten och på att E-fältet är konservativt.	☐	☐	☐
Den grundläggande fysiken i uppgift 2a beskrivs av att rotationen av H-fältet är den fria strömtätheten och på att B-fältet är divergensfritt.	☐	☐	☐

c) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?

	ja	?	nej
Divergensen av den magnetiska vektorpotentialen är given utifrån Maxwells ekvationer.	☐	☐	☐
Den magnetiska vektorpotentialen från en strömförande tråd cirkulerar runt tråden.	☐	☐	☐
Det magnetiska fältet från en strömförande tråd cirkulerar runt tråden.	☐	☐	☐
Uttrycket för det magnetiska fältet från en magnetisk dipol gäller på mycket stort avstånd.	☐	☐	☐
Uttrycket för det magnetiska fältet från en magnetisk dipol gäller på mycket litet avstånd.	☐	☐	☐
Vid beräkning av B-fältet kan Amperes lag alltid användas.	☐	☐	☐

d) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?

	ja	?	nej
Randvillkoret för B-fältets normalkomponent härleds från att B-fältet är divergensfritt.	☐	☐	☐
B-fältets normalkomponent är kontinuerlig i gränsen mellan två material.	☐	☐	☐
B-fältets tangentialkomponent är kontinuerlig i gränsen mellan två material.	☐	☐	☐
H-fältets tangentialkomponent är kontinuerlig i gränsen mellan två material.	☐	☐	☐
H-fältets normalkomponent är kontinuerlig i gränsen mellan två material.	☐	☐	☐
En laddad partikel som rör sig i ett i tiden konstant magnetfält ökar inte sin hastighet.	☐	☐	☐

e) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?

	ja	?	nej
Magnetiska monopoler används för att modellera magnetiska material.	☐	☐	☐
Ferromagnetiska material har stor relativa permeabilitetstal.	☐	☐	☐
Paramagnetiska material har negativa relativa permeabilitetstal.	☐	☐	☐
Reluktans för en magnetfältskrets motsvarar ungefär resistans för en elektrisk krets.	☐	☐	☐
H-fältets roll i magnetostatiken påminner om E-fältets roll i elektrostatiken.	☐	☐	☐
I en permanentmagnet vill man ha ferromagnetiskt material med en bred hystereskurva.	☐	☐	☐

4

Problemlösningsdel (8 poäng)

a) En linjärt polariserad, tidsharmonisk plan våg utbreder sig i vakuum i den positiva z-riktningen och har det elektriska fältet $\mathbf{E}(z,t) = E_0 \sin(kz - \omega t)\hat{\mathbf{x}}$. Bestäm motsvarande B-fält, $\mathbf{B}(z,t)$ samt den tillhörande Poyntingvektorn $\mathbf{P}(z,t)$. Hur mycket energi passerar ett mot utbredningsriktningen vinkelrätt tvärsnitt med arean A under tiden Δt ? Antag att Δt är mycket längre än periodtiden hos fältet.

Förståelsedel (4 poäng)

b) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?

	ja	?	nej
För att beskriva den grundläggande fysiken i uppgift 4a räcker två av Maxwells postulat.	☐	☐	☐
För att beskriva den grundläggande fysiken i uppgift 4a behövs alla fyra Maxwells postulat.	☐	☐	☐
Den grundläggande fysiken i uppgift 4a beskrivs bla av att E-fältet är konservativt.	☐	☐	☐
Den grundläggande fysiken i uppgift 4a beskrivs bla av att B-fältet är källfritt.	☐	☐	☐
Den grundläggande fysiken i uppgift 4a beskrivs bla av att rotationen av E-fältet är lika med negativa tidsderivatan på H-fältet.	☐	☐	☐
Den grundläggande fysiken i uppgift 4a beskrivs bla av att rotationen av H-fältet är den fria strömtätheten plus tidsderivatan av förskjutningsfältet.	☐	☐	☐

c) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?

	ja	?	nej
Grupphastigheten och fashastigheten är aldrig lika stora.	☐	☐	☐
För en plan våg i vakuum är fashastigheten och grupphastigheten olika.	☐	☐	☐
Om grupp- och fashastighet är lika stora är mediet dispersivt.	☐	☐	☐
För en plan våg i ett förlustfritt material ($\sigma=0$) med $\epsilon > 0$ och $\mu > 0$, (permittiviteten och permeabiliteten varierar inte med frekvensen) är fashastigheten och grupphastigheten olika.	☐	☐	☐
Våglängden för en plan våg är frekvensoberoende om grupphastigheten skiljer sig från fashastigheten.	☐	☐	☐
En plan våg kännetecknas av att fälten varierar vinkelrätt mot utbredningsriktningen.	☐	☐	☐

d) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?

	ja	?	nej
Poyntings teorem uttrycker energikonservering.	☐	☐	☐
Poyntingvektorn kan vara tidsberoende.	☐	☐	☐
Poyntingvektorn kan ej definieras med komplexa B- och E-fält.	☐	☐	☐
Poyntingvektorn har enheten W/m^3 .	☐	☐	☐
Poyntingvektorn kan bara definieras för monokromatiska fält.	☐	☐	☐
Poyntingvektorn kan definieras som tidsmedelvärde eller som momentanvärde.	☐	☐	☐

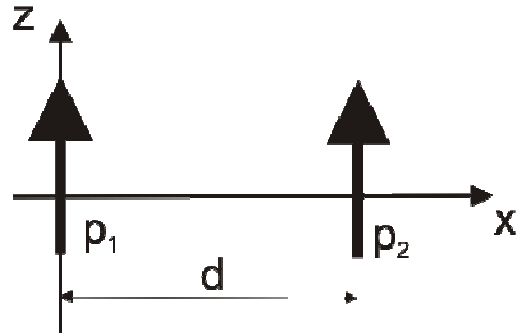
e) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?

	ja	?	nej
Vågimpedansen hos luft är $Z=733\Omega$.	☐	☐	☐
Vågimpedansen för vatten är högre än för luft.	☐	☐	☐
Vågimpedansen för järn är högre än för luft.	☐	☐	☐
Vågimpedansen är alltid ett reellt tal.	☐	☐	☐
Vågimpedansen relaterar magnetiskt fält till elektriskt fält.	☐	☐	☐
Vågimpedansen bestäms av konduktiviteten och permittiviteten hos ett material	☐	☐	☐

5

Problemlösningsdel (8 poäng)

a) Två Hertzdipoler med de elektriska dipolmomenten $\vec{p}_1 = \bar{p}_1 \hat{z}$ och $\vec{p}_2 = \bar{p}_2 \hat{z}$ sänder med vinkelfrekvens ω . Den ena antennen är placerad i origo och den andra i punkten $d\hat{x}$. Dipolerna matas med en amplitud och fas som svarar mot $\bar{p}_2 = -\bar{p}_1 e^{-j\beta d/2}$. Bestäm vilka riktningar i xy-planet där E-fältet är noll på stort avstånd från origo. Antag att avståndet d är litet.

Förståelsedel (4 poäng)

b) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?

	ja	?	nej
För att beskriva den grundläggande fysiken i uppgift 5a räcker två av Maxwells postulat.	☐	☐	☐
För att beskriva den grundläggande fysiken i uppgift 5a behövs alla fyra Maxwells postulat.	☐	☐	☐
Den grundläggande fysiken i uppgift 5a beskrivs bla av Gauss lag.	☐	☐	☐
Den grundläggande fysiken i uppgift 5a beskrivs bla av Amperes lag.	☐	☐	☐
Den grundläggande fysiken i uppgift 5a beskrivs bla av att rotationen av E-fältet är lika med negativa tidsderivatan på H-fältet.	☐	☐	☐
Den grundläggande fysiken i uppgift 5a beskrivs bla av att rotationen av H-fältet är den fria strömtätheten plus tidsderivatan av förskjutningsfältet.	☐	☐	☐

c) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?

	ja	?	nej
En Hertzdipol är en våglängd lång.	☐	☐	☐
Strömmen varierar längs en Hertzdipol.	☐	☐	☐
Direktiviteten för en Hertzdipol är 1,5.	☐	☐	☐
Strålningsresistansen hos en Hertzdipol är oberoende av våglängden.	☐	☐	☐
En halv vågsdipol har samma direktivitet som en Hertzdipol.	☐	☐	☐
Antennförstärkningen är rikttningsberoende.	☐	☐	☐

d) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?

	ja	?	nej
Snells lag gäller endast i gränssytor där permeabiliteten är samma på båda sidorna, dvs $\mu_1 = \mu_2$.	☐	☐	☐
Snells reflektionslag säger att infallsvinkeln är samma som reflektionsvinkeln.	☐	☐	☐
Med hjälp av Snells lag kan begreppet totalreflektion förstås.	☐	☐	☐
Totalreflektion uppstår då vågen går från ett optiskt tätare till ett optiskt tunnare medium.	☐	☐	☐
Reflektionskoefficienten för effekt vid vinkelrätt infall är densamma som kvadraten på reflektionskoefficienten för amplituden.	☐	☐	☐
Transmissionskoefficienten för effekt vid vinkelrätt infall är densamma som kvadraten på transmissions koefficienten för amplituden.	☐	☐	☐

e) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?

	ja	?	nej
$j\omega$ -metoden för fältberäkningar fungerar bara för harmoniskt varierande fält.	☐	☐	☐
Tidsderivata i Maxwells ekvationer övergår i $j\omega$ -metoden till division med $j\omega$.	☐	☐	☐
Ett komplext uttryck på E-fältet kan inte innehålla ett tidsberoende.	☐	☐	☐
För att konvertera från komplext till reellt fält multiplicerar man med $e^{j\omega t}$ och tar imaginärdelen.	☐	☐	☐
Komplexa fält kan inte användas för att beskriva plana vågor.	☐	☐	☐
Vektorfält kan uttryckas på komplex form men inte skalära fält.	☐	☐	☐

Tenta 07/2/18

1. Ytladdningen ges av $\rho_s(P) = \epsilon_0 \hat{z} \cdot E(\theta)$ eftersom fältet i planet kan antas vara noll.

Speglar laddningstätheten i planet. Ringen och dess spegelsbild ger lika stort bidrag till fältet i punkten P.

Fältet från ringen blir därmed:

Källpt. $R_1 = a\hat{r} + h\hat{z}$, Fält pt. $R_2 = \textcircled{0}$

$$E_{\text{ring}}(R_2) = \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \int \frac{\rho_s(R_1) \hat{R}_{12}}{R_{12}^2} dl_1 = \frac{\rho_s}{4\pi\epsilon_0} \int_0^{2\pi} \frac{-a\hat{r} - h\hat{z}}{(a^2 + h^2)^{3/2}} a d\varphi$$

$$\left. \begin{array}{l} \hat{r} \text{ komp.} \\ \text{blir noll} \end{array} \right\} = -\frac{\rho_s h \hat{z}}{4\pi\epsilon_0} \frac{2\pi a}{(a^2 + h^2)^{3/2}} = -\frac{\rho_s a h}{2\epsilon_0 (a^2 + h^2)^{3/2}} \hat{z}$$

Med spegelladdningen:

$$E_{\text{total}}(R_2) = 2 E_{\text{ring}}(R_2)$$

Ytladdningstätheten blir alltså

$$\rho_s(P) = -\frac{\rho_s a h}{(a^2 + h^2)^{3/2}}$$

2

Källpt. $\vec{R}_1 = r(\phi) \cos(\phi) \hat{x} + r(\phi) \sin(\phi) \hat{y} + 0 \hat{z}$

Fältpt $\vec{R}_2 = 0$

Biot-Savarts lagges:

$$\vec{B}(\vec{R}_2) = \frac{\mu_0 I}{4\pi} \int_L \frac{d\vec{l} \times \vec{R}_{12}}{R_{12}^2} = \frac{\mu_0 I}{4\pi} \int_L \frac{d\vec{l} \times \vec{R}_{12}}{R_{12}^3}$$

Längdelementet $d\vec{l}$ för ges av den vektor $\vec{R}_1$:

$$d\vec{l} = \frac{d\vec{R}_1}{d\phi} \cdot d\phi = \frac{d(\hat{x} r(\phi) \cos(\phi) + \hat{y} r(\phi) \sin(\phi))}{d\phi} d\phi =$$

$$= \left[\frac{dr(\phi)}{d\phi} (\hat{x} \cos \phi + \hat{y} \sin \phi) + r(\phi) (-\hat{x} \sin \phi + \hat{y} \cos \phi) \right] d\phi$$

$$d\vec{l} \times \vec{R}_{12} = +\hat{z} r^2(\phi) d\phi$$

Därmed får vi det magnetiska fältet i origo:

$$\vec{B}(\vec{R}_2) = \hat{z} \frac{\mu_0 I}{4\pi} \int_{-\pi}^{\pi} \frac{r^2(\phi) d\phi}{r^3(\phi)} = \hat{z} \frac{\mu_0 I}{4\pi} \int_{-\pi}^{\pi} \frac{d\phi}{r(\phi)}$$

$$= \hat{z} \frac{\mu_0 I}{4\pi} \left[\int_{-\pi}^0 \frac{d\phi}{a e^{-b\phi}} + \int_0^{\pi} \frac{d\phi}{a e^{b\phi}} \right] =$$

$$= \hat{z} \frac{\mu_0 I}{4\pi a} \left[\int_{-\pi}^0 e^{b\phi} d\phi + \int_0^{\pi} e^{-b\phi} d\phi \right] = \hat{z} \frac{I \mu_0}{2\pi a b} (1 - e^{-b\pi})$$

3

Vektorpotentialen från en magnetisk dipol.

$$A(\mathbf{R}_2) = \frac{\mu_0}{4\pi} \frac{\mathbf{m} \times \mathbf{R}_{12}}{R_{12}^3}$$

Källpunkt $\mathbf{R}_1 = z\hat{z}$

Fältpunkt $\mathbf{R}_2 = a\hat{r}$ (På ringen)

$$\text{Då fås } A(\mathbf{R}_2) = \frac{\mu_0}{4\pi} \frac{\hat{z} \times (a\hat{r} - z\hat{z})}{(a^2 + z^2)^{3/2}} = \frac{ma\mu_0}{4\pi} \frac{\hat{\phi}}{(a^2 + z^2)^{3/2}}$$

Flödet genom ringen blir

$$\Phi = \oint_{\mathcal{L}} A(\mathbf{R}_2) \cdot d\mathbf{l} = \int_0^{2\pi} A(\mathbf{R}_2) \cdot a\hat{\phi} d\phi = \frac{ma^2\mu_0}{2(a^2 + z^2)^{3/2}}$$

Med $z = z(t) = vt$

Inducerad spänning i slingan $V = -\frac{d\Phi}{dt} = -\frac{d}{dt} \left(\frac{ma^2\mu_0}{2(a^2 + z^2(t))^{3/2}} \right)$

$$= \frac{3z(t)vm a^2\mu_0}{2(a^2 + z^2(t))^{5/2}}$$

Strömmen i ringen fås nu som

$$I(t) = \frac{V}{R} = \frac{3v^2 t m a^2 \mu_0}{2R(a^2 + v^2 t^2)^{5/2}}$$

Riktningen är $+\hat{\phi}$ för $t > 0$ och $-\hat{\phi}$ för $t < 0$
Fås tex nra Lenz lag.

$$4 \quad \mathbb{E}(z,t) = E_0 \sin(kz - \omega t) \hat{x}$$

H-fältet fås nu från Faradays lag

$$-\mu_0 \frac{\partial}{\partial t} \mathbb{H}(z,t) = \nabla \times \mathbb{E}(z,t) = \hat{y} E_0 \frac{\partial}{\partial z} \sin(kz - \omega t) = \hat{y} k E_0 \cos(kz - \omega t)$$

Detta ger $\mathbb{H}(z,t) = \hat{y} \frac{k E_0}{\mu_0 \omega} \sin(kz - \omega t)$

$$\mathbb{B}(z,t) = \hat{y} \frac{k E_0}{\omega} \sin(kz - \omega t)$$

Poyntingvektorn fås nu som

$$S(z,t) = \mathbb{E}(z,t) \times \mathbb{H}(z,t) = \hat{x} \times \hat{y} \frac{E_0^2 k}{\mu_0 \omega} \sin^2(kz - \omega t)$$

$$\left\{ k = \frac{\omega}{c}, c = \frac{1}{\sqrt{\mu_0 \epsilon_0}} \Rightarrow \frac{k}{\mu_0 \omega} = \sqrt{\frac{\epsilon_0}{\mu_0}} \right\} = \hat{z} \sqrt{\frac{\epsilon_0}{\mu_0}} E_0^2 \sin^2(kz - \omega t) =$$

$$= \hat{z} \frac{E_0^2}{Z_0} \sin^2(kz - \omega t)$$

Tidsmedelvärdet av $\sin^2(\omega t - kx)$ är $\frac{1}{2}$

Då fås energin:

$$\text{Energin} = \frac{E_0^2}{Z_0} \cdot \frac{1}{2} \cdot A \cdot \Delta t$$

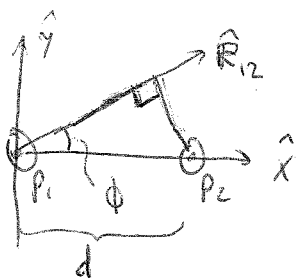
5

Fjärrfältet från en elektrisk dipol.

$$\mathbf{E}_0 = -\hat{\theta} \frac{\omega^2 \bar{p}_0 \sin\theta}{4\pi \epsilon R_{12}} z_0 e^{-j\beta R_{12}} = -\frac{\mu_0 \omega^2 \bar{p}_0 \sin\theta}{4\pi R_{12}} e^{-j\beta R_{12}} \hat{\theta}$$

Fältet från de båda dipolerna kan nu skrivas

$$\mathbf{E}_0 = -\frac{\mu_0 \omega^2 e^{-j\beta R_{12}}}{4\pi R_{12}} \sin\theta (\bar{p}_1 + \bar{p}_2 e^{j\beta d \hat{x} \cdot \hat{R}_{12}})$$

Låt $\hat{R}_{12}$ vara den radiale vektorn i cylindriska koordinater, som pekar mot fältpunkten, dvs den ligger i xy -planet

Uttryckt i vinkeln ϕ får

$$\mathbf{E}_0 = -\frac{\mu_0 \omega^2 e^{-j\beta R_{12}}}{4\pi R_{12}} \sin\theta (\bar{p}_1 + \bar{p}_2 e^{j\beta d \cos\phi}) \hat{\theta}$$

I xy planet blir $-\hat{\theta}$ i $\hat{z}$ -led.

Fältet är noll i de riktningar som

$$\bar{p}_1 + \bar{p}_2 e^{j\beta d \cos\phi} = 0 \Rightarrow$$

$$e^{j\beta d \cos\phi} = -\frac{\bar{p}_1}{\bar{p}_2} = e^{+j\beta d/2}$$

$$\Rightarrow \cos\phi = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow \phi = \pm 60^\circ$$